

Oppstart av forvaltningsrevisjon

Porsanger kommune, 2017-2020, Feietjenesten

Saksbehandler: Arnt Bjarne Aronsen

Dato: 11.01.2019

Saksopplysninger:

Bakgrunn:

Kommunestyret vedtok i desember 2016 følgende prioriteringer for gjennomføring av forvaltningsrevisjoner i perioden 2017-2020.

- Mobbing i grunnskolen
- Ressursbruk i teknisk sektor
- Tildeling sykehjemsplasser
- Og anskaffelser og innkjøpsrutiner

Videre var det en dialog mellom kommunestyret og kontrollutvalget i 2017 hvor det var ønskelig å få gjennomført en forvaltningsrevisjon for brann- og feiervesenet. I desember 2017 gjorde kommunestyret vedtak om å gå bort fra bestillingen for brann- og feiervesenet og ba rådmannen jobbe videre med å sikre en slik gjennomgang. Arbeidet ble videreført og det ble foretatt en ekstern gjennomgang av brannvesenet i løpet av 2018.

Høsten 2018 oppsto det en åpning for å få gjort endring i plan for forvaltningsrevisjon ut fra formålet å få gjennomført en undersøkelse angående feietjenesten. Kommunestyret behandlet saken om endring i plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020 i sak 64/18 den 18. oktober 2018 og det ble gjort følgende vedtak:

«Kommunestyret vedtar endring i plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020, forvaltningsrevisjon innenfor anskaffelser og innkjøpsrutiner erstattes med en forvaltningsrevisjon innenfor feietjenesten med fokus på omfang på tjenesten, lovgrunnlaget sett opp mot selvkost.

Kontrollutvalget behandlet kommunestyrets bestilling i møte den 10. desember 2018 og fattet følgende vedtak:

1. Forvaltningsrevisjonen av «Anskaffelser og innkjøpsrutiner» utgår i plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020.
2. Forvaltningsrevisjon innenfor området «Feietjenesten» tas inn i plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020 og prioriteres som prosjekt nr. 2. Øvrige prosjekter forskyves tilsvarende.
3. Kontrollutvalget ber revisjonen utarbeide oppstartnotat for forvaltningsrevisjon innenfor «Feietjenesten i Porsanger kommune» med fokus på omfang av tjenesten, samt lovgrunnlaget sett opp mot selvkost. Notatet bes levert kontrollutvalget innen utgangen av februar 2019.

Lovgrunnlaget

Hjemmelsgrunnlaget for feiing ligger i lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets oppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) med tilhørende forskrift om brannforebygging. I § 17 er det et krav om at «røykkanaler i fyringsanlegg» blir feiet ved behov. Forskriften skal bidra til å redusere sannsynligheten for brann og begrense konsekvensene av en uønsket hendelse.

Omfang

Den nye forskriften har ikke noe krav til frekvens. Behovet for feiing skal vurderes for hvert enkelt fyringsanlegg og det er opp til den enkelte kommune å fastsette kriterier for hyppighet. I forskriften § 17 heter det at «kommunen skal sørge for at røykkanaler til fyringsanlegg blir feiet ved behov. Feiingen skal utføres på en faglig tilfredsstillende måte som medfører minst mulig ulempe for eiere og brukere».

Med henvisning til forskriften skal det også føres tilsyn med fyringsanlegg. Det er kommunen som har ansvar for at det blir ført tilsyn med fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk.

Beregning av selvkost på området

Finansieringen av feie- og tilsynstjenestene skal skje etter selvkostprinsippet jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 28. Dette innebærer at brukerbetalingene ikke skal overstige kostnadene forbundet med tjenesten. Brukerbetalingen kan maksimalt dekke selvkost, men det er ikke pålagt full kostnadsdekning.

Kommunal- og regionaldepartementet har fastsatt retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14). I departementets retningslinjer heter det at selvkost er ”den merkostnad kommunen påføres ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste”.

Før kommunen fatter vedtak om gebyrets størrelse, skal det foreligge et overslag over kommunens antatte direkte og indirekte kostnader knyttet til drift-, vedlikehold- og kapitalkostnader i forbindelse med feietjenesten de nærmeste tre til fem årene. Overslaget bør helst utarbeides i forbindelse med kommunens økonomiplan. Det skal også foreligge et overslag over hvilke beløp gebyrene antas å innbringe.

For å kontrollere de områder der selvkost er satt som den rettslige rammen for brukerbetaling må kommunen foreta en etterkalkulasjon av de reelle kostnadene innenfor de aktuelle tjenesteområdene. Dette må gjøres for å føre kontroll med at gebyrinntektene ikke overstiger kommunens selvkost.

Kommunen kan fremføre et overskudd fra selvkosttjenesten til senere år (innenfor en 3-5 årsperiode). I praksis vil dette skje gjennom et bundet driftsfond. Selvkostfondets funksjon er å håndtere svingninger i inntekter og kostnader slik at gebyrene kan holdes stabile.

Forslag til problemstillinger:

1. Drives feietjenesten i Porsanger i samsvar med regelverket?
2. Er kommunens beregning av selvkost for feiing og tilsyn av fyringsanlegg i samsvar med regler og retningslinjer?

Revisjonskriterier:

Revisjonskriterier er samlebetegnelse på de krav og forventninger som brukes i den enkelte forvaltningsrevisjon for å vurdere den reviderte virksomhet. Revisjonskriteriene i denne undersøkelsen vil bli utledet fra følgende kilder:

- Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets oppgaver.
- Forskrift om brannforebygging.
- Veileder til forskrift om brannforebygging.
- Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen § 7-4.
- H 3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester

Gjennomføring:

Undersøkelsen vil bli igangsatt så snart kontrollutvalget har vedtatt oppstart av prosjektet. Prosjektet forventes å være fullført høsten 2019. Metodene som vil bli lagt til grunn for undersøkelsen vil i hovedsak være dokument- og regnskapsanalyse ved gjennomgang av årsmelding, årsregnskaper, budsjett- og økonomiplaner og andre relevante dokumenter. Ved bruk av informasjon innhentet fra KOSTRA-databasen kan vi foreta en sammenligning av forbruket i Porsanger med andre kommuner. Det kan også bli aktuelt med gjennomføring av intervju.

Resultatene av undersøkelsen (utkast til rapport) vil bli sendt til verifisering til informantene. Deretter vil rapporten bli sendt på høring til rådmannen og til behandling i kontrollutvalget og kommunestyret.

Avgrensing:

Undersøkelsen vil ta for seg feietjenesten i Porsanger kommune i forhold til forskriftens krav og kommunens praksis ved utmålingen av gebyret for tjenesten.

Tidsmessig vil undersøkelsen være avgrenset til de fem siste år når det gjelder gebyret for feietjenesten. Vedrørende problemstillingen om feietjenesten drives i samsvar med regelverket vil den bli avgrenset til den nåværende ordning.